

Länsstyrelsen
Västerbotten

Yttrande

1 (3)

Datum
2023-10-31

Ärendebeteckning
6123-2023

Klimat- och näringslivsdepartementet
Kn.remissvar@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över Riksgäldskontorets redovisning av uppdrag om säkerheter för utvinningsavfall.

Er beteckning: KN2023/03260

Sammanfattning

Länsstyrelsen har tagit del av Riksgäldens redovisning av uppdrag om säkerhet för utvinningsavfall och anser i stort att förslaget är bra. Länsstyrelsen ser positivt på förslaget och anser att detta kommer förenkla prövningen av den ekonomiska säkerheten genom att det blir tydligare för verksamhetsutövaren vilket underlag som krävs för att avgör hur stor säkerhet som är nödvändig för den specifika verksamheten. Länsstyrelsen ser också positivt på möjligheten att ompröva säkerheter med jämna mellanrum. Detta skulle kunna skapa ett incitament till succesiv efterbehandling.

Det är ett bra förslag att reglera att säkerhetens storlek ska beräknas med hänsyn till merkostnader då någon annan än verksamhetsutövaren vidtar åtgärder. Det är också bra att underlaget för beräkning av säkerhetens storlek ska innehålla en motiverad redogörelse för de merkostnader som kan uppstå. Förslagsvis bör dock beräkningen även utgå från vad som beskrivs i verksamhetsutövarens efterbehandlingsplan, inte enbart verksamhetens avfallshanteringsplan, då det inte finns några krav på att avfallshanteringsplanen ska redovisa det totala behovet av efterbehandling.

Länsstyrelsen anser också att Riksgäldens förslag om påslag för osäkerheter i efterbehandlingskostnader är bra.

Specifika synpunkter redovisas nedan.

Säkerhetens storlek

Länsstyrelsen ställer sig positivt till att säkerhetens storlek ska beräknas så att den med hög sannolikhet är tillräckligt stor för att täcka kostnaderna för fullgörande av de åtgärder som väntas nödvändiga för att efterbehandla ett område och verksamhet. Länsstyrelsen ställer sig också positiva till förslaget att säkerhetens storlek ska beräknas med hänsyn till prisutveckling på varor och tjänster och att en tillståndsansökan ska innehålla uppgifter som redogör för årliga

kostnader i fast och löpande penningvärde samt hur hänsyn tagits till prisutveckling på varor och tjänster.

Länsstyrelsen delar Riksgäldens slutsats att beräkningen av säkerhetens storlek ska baseras på att någon annan än verksamhetsutövaren genomför efterbehandlingsåtgärder. I de flesta fall krävs den ekonomiska säkerheten ut i samband med en konkurs vilket innebär att det inte är möjligt att använda verksamhetsutövarens egna upphandlingar och avtal för att exempelvis införskaffa material till sluttäckning. Säkerhetens storlek ska beräknas utan hänsyn till intäkter från försäljning av varor eller tjänster.

Kopplat till beräkning av den ekonomiska säkerheten anser dock länsstyrelsen att det är viktigt att inte enbart ta hänsyn till avfallshanteringsplanen. Det finns inget krav på att avfallshanteringsplanen ska innehålla uppgifter om övrig efterbehandling av området vilket behöver finnas med som underlag vid beräkning av den totala säkerheten för verksamheten. Länsstyrelsen menar därför att även verksamhetsutövarens efterbehandlingsplan ska vara ett underlag i beräkningen av ekonomisk säkerhet. Utgår man från båda dessa dokument säkerställs att alla kostnader kopplat till efterbehandlingen lyfts i beräkningen.

Länsstyrelsen håller med om att prognoser för prisutveckling inte bör utfärdas från KPI men ställer sig positiva till att hänsyn ska tas till prisutveckling av varor och tjänster.

Begränsa former för säkerheter

Riksgälden lyfter att det finns ett framtida behov av regleringar avseende vilka krav som ska gälla för att säkerheten ska kunna godtas, alltså säkerhetens form. Länsstyrelsen anser att detta arbete måste prioriteras och att antalet former för säkerheter ska begränsas till ett fåtal. Idag läggs stora resurser på att bedöma vilka formerna av säkerheter som är betryggande och att begränsa antalet former för ekonomiska säkerheter skulle förenkla och skynda på prövningsprocessen.

Omprövning av säkerhet

Länsstyrelsen är positiva till förslaget att Riksgälden ska ha möjlighet att begära omprövning av ekonomiska säkerheter.

Riksgälden menar att det behöver finnas regleringar för regelbunden omprövning av säkerhetens storlek. En regelbunden omprövning av säkerhetens storlek innebär att beräkningen bara behöver ta hänsyn till åtgärder för hantering av den avfallsmängd som kan förväntas produceras fram till nästa omräkningstillfälle. De föreslår tills vidare

utredning gjorts att säkerheten ska uppdateras vart 5:e år i samband med att avfallshanteringsplanen ska uppdateras för att med jämna mellanrum kunna kontrollera att säkerheten är tillräckligt stor.

Prövningsmyndigheten ska också i tillståndsbeslut kunna villkora omräkning med viss regelbundenhet. Länsstyrelsen anser att detta är ett lämpligt tidsintervall för omräkning av säkerheten.

Länsstyrelsen håller med om att det bör införas en informationsplikt för verksamhetsutövaren gentemot förmånstagare. Det är särskilt viktigt i de fall då säkerheten består av borgensåtagande från ett annat koncernbolag.

Förändringar i författningen

Länsstyrelsen ser att tydligare behöver framgå att förordningen avser att hantera de verksamheter som behöver ställa ekonomisk säkerhet för utvinningsavfall. Det framgår inte tydligt av 1 § i författningsförslaget då det hänvisar till 22 kap. 1 f § miljöbalken som hanterar även andra verksamheter. I 22 kap. 1 f § miljöbalken hänvisas även till 9 kap. 6 e § (tillstånd till täkt), 15 kap. 35 § (deponering av avfall) och 15 kap. 37 § (tillstånd till geologisk lagring av koldioxid).

I 1 § står det att beräkningen av säkerhetens storlek ska utgå från de åtgärder som framgår av avfallshanteringsplanen för utvinningsavfall. Länsstyrelsen anser att formuleringen bör justeras så att beräkningen även innefattar övriga delar av en verksamhet som ska efterbehandlas men som inte lyfts i en avfallshanteringsplan. Det är inte enbart utvinningsavfallet som behöver efterbehandlas. Det uppkommer alltså även andra kostnader som behöver kunna hanteras genom den ekonomiska säkerheten. Förslagsvis bör därför beräkningen även utgå från vad som beskrivs i verksamhetsutövarens efterbehandlingsplan.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Magnus Langendoen med miljöhandläggare Frida Sandén som föredragande.